

TANGOUL VECHI ROMÂNESC

Spectacolul „Bucharest Tango“ a fost rezultatul multor ani de muncă, până când, în 2007, prin colaborarea cu regizoarea internațională Ulrike Ottinger, a avut șansa să fie prezentat pe scena de la „Werkstatt der Kulturen“ în Berlin. Concertul a avut un succes fulminant, iar un an mai târziu a urmat concertul de lansare a CD-ului cu același nume, care i-a deschis drumul spre cariera internațională.

DIVA MODERNĂ A TANGOULUI

DEȘI HĂRĂZITĂ CU O VOCE ULUITOARE, OANA CĂTĂLINA CHITU ȘI-A ÎNDEPLINIT CU GREU VISUL DE A CÂNȚA PE MARILE SCENE ALE LUMII. O ADEVĂRATĂ AVENTURĂ CARE A PURTAT-O DEPARTE DE ȚARĂ, DAR I-A DESCHIS PERSPECTIVE NEBĂNUITE.

Sala Studio a Admiralspalast din Berlin. 24 iunie 2009. Se prezintă noul musical de pe Broadway, „The Producers. Springtime for Hitler“, în regia lui Mel Brooks. Satira anti-nazistă a ajuns, în sfârșit, la „locul faptei“: în Berlin. La intrare, afișul anunță în aceeași seară și spectacolul „Bucharest Tango“, cu Oana Cătălina Chițu. Mă întreb câți dintre cei care așteaptă afară au venit pentru Oana. Intrând în sală, aveam să aflu că foarte mulți.

HUMULEȘTII... Drumul până aici a fost lung. Oana și muzica trăiesc în simbioză de timpuriu — o poveste strâns legată de copilăria ei în Humuleștiul natal, acel sătuc-minune care a inspirat nu numai amintirile lui Creangă. Stăm de vorbă și Oana își aduce aminte cu un umor tipic humuleștean, presărat cu interjecții modovenești, de o copilărie senină și plină de peripeții, în preajma casei cu grădină mare, iarbă deasă, maci și pruni, al căror miros după ploaie îl mai simte și astăzi, de la distanță. Oana s-a descoperit la grădiniță, interpretând „cântecul cu broșuța“, pentru ale cărui reprezentări la evenimente familiale a început să primească numeroase recompense. „Era prima mea confirmare că din muzică se poate câștiga ceva. Și-am luat-o în serios... îmi plăcea să fiu în centrul atenției și cred că astea sunt genele tatei“. Tatăl, Gheorghe Chițu, se ocupa cu pricepere și talent de locanța satului, în postura de cârciumar și „entertainer“. Humuleștiul nu avea un centru cultural. „Căminul cultural era, de fapt, la tata în beci“, un loc misterios, cu petreceri de pomină și butoaie uriașe de lemn, o lume magică, ce lua proporții uriașe în imaginația ei de copil. „Tata avea carismă, era foarte șarmant și căutat de multă lume. Avea o fire veselă și-i plăcea să cânte... cântece de voie bună, tangouri, cântece de mahala, de pahar, iar uneori chiar arii de operă. Avea

un timbru ieșit din comun, de bariton, și avea dicție. Nu știam la vremea aceea ce este dicția, dar auzeam că pronunța foarte clar și curat textele, uneori cu o voce de cap, de canto.“ Mama Oanei, care avea de asemenea o voce frumoasă, era marcată de nostalgia unei copilării zdruncinate. Pentru că bunicii erau înstăriți, o dată cu naționalizarea au fost alungați și hărțuiți, până când s-au putut stabili în Humulești. „La 13 ani, mama a fost deportată împreună cu familia, lucru care a marcat-o pentru toată viața. La mama am auzit române, doine și multe cântece de jale pe care le cânta numai pentru sine.“

La școala generală, profesorul de muzică și-a dat silința să o promoveze pe Oana în corul școlii. „La început m-am bucurat, însă când am auzit ce cântece de slavă partidului trebuia să cântăm, ca să nu mai fiu nevoită să particip, am încercat să cânt fals. Și mi-am dat seama că pot. Am înțeles că pot să fac foarte multe cu vocea mea.“ Experimentele muzicale au continuat. „La liceu am avut probleme. Aveam o fire nebunatică...“ Deși nu o văzuse vreodată, dar era fascinată de poveștile pe care le auzise despre ea, Oana a început să-și descopere farmecul feminin și puterea de seducție a vocii imitând-o lasciv pe Marilyn Monroe. Până când părintii, în special ai băieților, au depus plângere la direcția școlii, care a amenințat-o cu scăderea notei la purtare. „De atunci nu am mai imitat-o pe Marilyn Monroe, ci pe Callas.“ La vremea aceea, își descoperise vocea de canto sau vocea de cap, care folosește cavitățile craniene drept cutii de rezonanță pentru a produce tonuri foarte înalte și care, după cum avea să afle ulterior, e foarte dificil de descoperit fără ajutor profesionist. „Mai târziu, în Berlin, unde am luat lecții de canto de la Verena Rein, am aflat că sunt soprană, eu crezând tot timpul că sunt mezzo-soprană.“ Primul „turneu“ a avut loc spontan, cu susținerea profesorului de utilaj tehnic, mare amator de muzică clasică, care a poftit-o să cânte în fața clasei. „Văzusem un serial despre Verdi, dar cum în Humulești nu erau de

„Vreau să cânt și pentru publicul român“

În mod paradoxal, chiar dacă interesul există, Oana Cătălina Chițu nu a concertat încă în România. Să fie oare „chitanța“ românilor pentru un alt talent care a plecat din țară? Oana parează cu un răspuns neașteptat: „Nu am părăsit România. Dacă aș fi părăsit-o, aș fi cântat tangouri argentinieni. Pot face un serviciu mult mai mare de aici, din străinătate. Prin spectacolele mele, oamenii află live ceva despre

România.“ Oana e convinsă că în România există public și pentru spectacolul ei. „Nu vreau să fac o greșală, dar cred că în România tangoul nu a fost încă repus pe tronul lui. Mi-aș dori să ascult și să văd un spectacol ca al nostru în România, cântat de altcineva. Dar să fie autentic, cu instrumente la rece, fără keyboard și sunete electronice. Părinții mei au plâns atunci când le-am trimis discul cu Bucha-

rest Tango.“ Întâlnirea cu publicul român va fi — își dorește Oana — „exact ca atunci când te întorci acasă: caldă, o bucurie reciprocă. Îmi doresc foarte mult să le pot oferi și celor care așteaptă acasă acest cadou, nu numai străinilor. Pun tot sufletul în această muzică și este foarte greu. Am avut multă răbdare până când mi-am văzut proiectul împlinit și încă mai am foarte multă răbdare!“.

găsit note sau librete muzicale, am adaptat Traviata pe versuri de Alecsandri.“ Primul moment de suspans a fost depășit cu succes, după care au urmat „turnee“ și prin alte clase. „Îmi plăcea. Aveam public. Am cântat la tot felul de festivități, dar nimeni nu mi-a spus vreodată ce voce frumoasă am. Mie însă mi-a plăcut întotdeauna vocea mea. Cântam cu plăcere și eram conștientă de acest lucru. Și-atunci am văzut lucrurile cu umor — dacă nimeni nu mă ia în serios, măcar în răs să mă ia“. Însă soarta s-a dovedit capricioasă. Părinții nu concepeau ca Oana să plece departe de casă pentru studii de Conservator. Astfel, în timp ce se pregătea pentru studii de psihologie la Iași, s-a întâmplat să suplinească orele de muzică la Școala Generală Nr. 3 din Humulești, unde a înființat un cerc de muzică folk și a dat concerte. La întâlnirea cu Adrian Păunescu, în preselectia pentru spectacolul Cenuclului „Flacăra“ de la Târgu Neamț, n-a avut noroc. „Mi-aduc aminte de un Adrian Păunescu foarte preocupat. Doi pui, două pâini, două mămăligi... prea puțin interesat de candidații care defilau prin fața lui. Când mi-a venit rândul, am cântat, Adrian Păunescu a făcut o pauză, după care a spus foarte plictisit: «următorul!»“.

BUCUREȘTII... Primul drum la București, în vizită la mătuși, a fost și prima întâlnire cu izul misterios al Bucureștilor de odinioară. Mătușile — cucoane cochete, mahalagioaice, de un umor nestăvilat, pe care-l moșteniseră, bineînțeles, din Humulești, și veșnic puse pe petreceri — ar fi

putut descinde direct din romanele lui Călinescu. Casa veche cu etaj, din Banu Manta, respira inefabilul acelor vremuri frumoase, din tinerețe, despre care povesteau în repetate rânduri, cu nostalgie și umor — plimbările la șosea, berea rece la Capșa sau concertele Mariei Tănase. La începutul anilor '70, mai existau reminiscențe ale Bucureștiului interbelic, de care Oana avea să rămână fascinată și căruia-i dedică și astăzi eforturile muzicale. „Eu așa am cunoscut Bucureștiul. O lume mistică, pe care abia începeam să o descopăr. Aveam o dorință nespūsă s-o ascult pe Maria Tănase și n-aveam unde. Prima dată când am ascultat în întregime un disc al ei a fost la Berlin, la vârul meu“. Avea pe atunci 17 ani.

BERLINUL În pofida tuturor sfaturilor de a face „ceva cu cap“ și de a rămâne „cu picioarele pe pământ“, Oana a ajuns la Berlin, la începutul anilor '90. „Am avut șansa să vizitez Berlinul, care era așa cum mi-l imaginam, foarte deschis și cosmopolit. În vremea aceea, toți tinerii visau să vadă lumea.“ Învățarea limbii germane, pe care acum o stăpânește suveran, a fost prima provocare, dar nu un impediment. Muzica, limbă universală, a funcționat în mod firesc ca mijloc de expresie. Primul proiect muzical realizat la Berlin a fost grupul „Romența“, cu muzică țigănească, care are succes și astăzi. Proiectul a fost inspirat de amintirile nostalgice ale mamei, care povestea din copilăria ei în Câmpia Bărăganului, despre cântecele pe care le asculta seara, pe furiș, când șatrele de ▶

„VISAM TOT TIMPUL
să ajung cântăreață, chiar dacă nu eram luată deloc în serios.“

1

1. Oana Cătălina Chițu, în concert la Admiralspalast, Berlin (iunie 2009).
2. La „Theater am Potsdamer Platz“, în timpul înregistrării doinelor.
3. Albumul „Bucharest Tango“. Poate fi comandat la www.asphalt-tango.de sau la librăriile Cărturești și Diverta.
4. Cu regizoarea Alice Barb, la concertul de lansare a CD-ului „Bucharest Tango“ (septembrie 2008).

țigani care poposeau în sat se strâneau la gura focului. Și pentru că nu voia să fie cu picioarele pe pământ, Oana a început să ia lecții de pian și canto. „Nimeni nu m-a crezut că am să fac muzică. A durat mult până am găsit-o pe profesoara mea. Îmi doream să iau lecții de canto, dar nu-mi plăcea când le vedeam pe interprete cântând desfigurate. Părea totul un chin și mă întrebam oare ce le doare. Până când am auzit-o pe Verena Rein, care cânta cu atâta ușurință și n-o «durea» nimic.“ „Verena a fost

2

PRESA AUTOHTONĂ O NUMEȘTE „EDITH PIAF A ROMÂNIEI“.

„Comparația e flatantă, dar eu am stilul propriu, care nu e o imitație a lui Piaf sau a Mariei Tănase“, spune Oana Cătălina Chițu.

3

primul om care m-a încurajat. De la ea am învățat, în decurs de cinci ani, enorm. A fost primul pas către profesionalizare.“ Aparițiile în concerte și experimentele cu jazz au confirmat că nu acesta era genul de muzică pe care își dorea să o facă. „Voiam să cânt muzică din repertoriul Mariei Tănase, muzică țigănească și, bineînțeles, tangouri.“ A început să caute muzicieni și a format un grup. În același timp l-a cunoscut pe Dejan, care venise la Berlin să susțină examenul de admitere la secțiunea clasică de acordeon a Conservatorului „Hans Eisler“. Dejan Jovanovic era cotelat ca cel mai performant acordeonist din Serbia și era singurul muzician autentic din inima Balcanilor care știa să facă muzică *à la romanesque*. L-a introdus în grup și, mai târziu, în viața ei.

BUCHAREST TANGO Saltul decisiv, de la „Romența“ la „Bucharest Tango“, s-a produs firesc. Adevăratul rege în inima Oanei era tango-ul românesc, care a fost o obsesie încă din copilărie. „Nu vroiam să-l prezint ca pe o muzică de cafă concert, undeva într-o căruciumă. Visam prezentarea tangoului pe scenă, cu anumite lumini, costume...“. Iar visul a devenit realitate. „Bucharest Tango“ a fost rezultatul multor ani de muncă, iar în 2007, prin colaborarea cu regizoarea internațională Ulrike Ottinger și grație sprijinului financiar obținut din bursele Cantemir (ICR București), a avut șansa să fie prezentat pe scena de la „Werkstatt der Kulturen“ din Berlin. Concertul a avut un succes fulminant. Întâmplarea a făcut ca într-una dintre reprezentații să se afle în sală Helmut Neumann, unul dintre cei doi directori ai casei de discuri și impresariat artistic „Asphalt Tango“, una dintre primele trei case de discuri din lume specializate pe world music. Cu ajutorul lui, un an mai târziu lansează „Bucharest Tango“, primul CD al grupului. Concertul de lansare, în regia lui Alice Barb, e un succes care deschide drumul către cariera internațională.

ională. „Felul în care trăiesc pe scenă nu poate fi controlat. Dar mi-am dat seama cât de important este să lucrezi cu un regizor. Înainte nu prea dădeam importanță scenei, dacă avea doi metri sau cinci. Alice mi-a deschis ochii către o nouă dimensiune a scenei.“

În 2009, urmează turneul de prezentare. În ciuda emoțiilor față de reacția unui public care nu mai auzise vreodată de tango „made in Romania“, sălile au fost pline. Oana nu este singura interpretă care a abordat până acum muzica românească veche, dar interpretările ei au acel parfum autentic și savoare lucrurilor făcute din suflet. „Mi-am dorit mult să aduc tangoul aici, în prezent, și nu să-l prezint ca pe ceva nostalgic, care nu mai există. Noi am făcut foarte multe prelucrări și aranjamente în care se «aude» pulsul modern, fără să denaturăm esența melodiilor originale; în plus, internaționalitatea muzicienilor din grup reflectă atmosfera cosmopolită a Bucureștiului interbelic. Muzicienii se înțeleg din priviri, comunică, improvizează și astfel putem prezenta de fiecare dată noi interpretări.“

Deși muzica lor se adresează unui public limitat ca număr, găsește audiență și la publicul mai puțin format. Despre tema comercială, Oana are o idee clară: „Ar fi fost mult mai ușor dacă deveneam «comerciali», imitând

„Vreau să reinterpretez doina“

Munca la alte proiecte continuă. În sala mare a „Theater am Potsdamer Platz“ răsună doine românești. „Doinile sunt ceva foarte mistic, un gen de muzică ce nu se cântă altundeva, complet necunoscut.“ Chiar dacă nu a fost înregistrată pe CD, în programul concertelor e inclusă și doina „Cine

iubește și lasă“, iar publicul este de fiecare dată electrizat, nu îndrăznește să aplaude la final. „Și pe mine mă consumă. E greu de explicat, îmi consumă energie, dar în același timp câștig energie. Noi am înregistrat și «Cine iubește și lasă», dar cântecul e atât de puternic, încât introducându-l pe CD-ul «Bucharest

Tango», am avut senzația că nu mai există un echilibru. Acum caut o modalitate de a-l prezenta. De fapt, mi-aș dori un CD pe care să fie doar această doină. O altă perspectivă e colaborarea cu artiști români, în capul listei fiind Jancy Korossy, care prelucrează fantastic folclor românesc pe acorduri de jazz.“

o muzică gen Bregovic, pe care s-o vindem. Dar nu este ceea ce vrem. În plus, asta deschide poarta clișeeilor. „La ora actuală, în Europa încă există un trend pe muzica etno-balcanică, foarte comercializată, în sensul nefast al cuvântului. Berlin este Capitala Tangoului în Germania și unul dintre cele mai active centre de tango din Europa. Tango-ul românesc e, însă, o noutate absolută aici. „Ascultătorii vin la mine și-mi spun surprinși: Fantastic! N-am știut că în România se cântă tango.“ Oana moderează concertele cu acel umor humuleștean, care nici în limba germană nu-și pierde savoare. Publicul află lucruri noi – despre cântece, Bucureștiul interbelic, tradiția tangoului, Maria Tănase... „Oamenii pleacă de la concert știind mai multe despre cultura noastră interbelică“. ■

A CONȘENȚAM LILIANA RÖMIGER, FOTO: ARHIVA PERSONALĂ A INTERVIETATEI

Câștigă cu www.avantaje.ro în septembrie!

Machiaj complet de la Revlon

- ★ Fondul de ten ColorStay Mineral Mousse, de la REVLON, este o spumă lejeră, ușor de aplicat și are o consistență omogenă. Nu conține talc și paraben și conferă tenului un aspect mat și mătăsoș.
- ★ Rujul lichid ColorStay Ultimate, de la REVLON, e primul ruj rezistent chiar și la produse alimentare, de la prima aplicare. Rezistă până la 12 ore.
- ★ Pentru un contur perfect, creionul ColorStay pentru ochi se aplică precis și ușor datorită structurii cremoase pe care o are.
- ★ Mascara Lash Fantasy, de la REVLON: în prima etapă, gelul se folosește ca bază pentru a da volum și lungime genelor, iar în etapa a doua se aplică mascara pentru o culoare intensă a genelor.

8 premii REVLON

NIVEA Visage Expert Lift

Pentru femeile care vor să arate la fel de tinere precum se simt, specialiștii NIVEA VISAGE au dezvoltat formula exclusivă Expert Lift – prima gamă de produse care combină ingredientii activi precum Acidul Hialuronic și BIOXILIFT. Gama Expert Lift combină efectul de lifting imediat cu un efect de conturare a feței pe termen lung. Rezultatul? Pielea e refăcută din interior, exact ca în cazul unui lifting facial.

12 seturi NIVEA VISAGE